

សារ ឯ.១ វេជ្ជបណ្ឌិត ម៉ែម ម៉ីនហេង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត របស់ **សម្តេច អគ្គមហាសេនាបតី តេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានកំណត់ច្បាស់លាស់របៀបវារៈនៃ គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច ដើម្បីពង្រឹងការអភិវឌ្ឍ ប្រទេសកម្ពុជាប្រកបដោយចីរភាព។ រាជរដ្ឋាភិបាលជានិច្ចកាល

បានចាត់ទុកការលើកស្ទួយស្ថានភាពសុខភាពប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប ជាអាទិភាពខ្ពស់មួយក្នុងការវិនិយោគធនធានក្នុង វិស័យសង្គមកិច្ច។ ក្រសួងសុខាភិបាលបាននឹងកំពុងបន្តពង្រឹងប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធសុខាភិបាលឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ជា ពិសេសផ្តោតលើការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពមានគុណភាព សុវត្ថិភាព សក្តិសិទ្ធភាព និងសមធម៌ ជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

សមិទ្ធផលនិងវឌ្ឍនភាពជាច្រើនក្នុងវិស័យសុខាភិបាលកំពុងបន្តកើតមាន ក្នុងការផ្តល់សេវាសុខភាពតាមរយៈអន្តរា គមន៍នៃកម្មវិធីសុខភាពបន្តពូជ សុខភាពមាតា-ទារក កុមារ និងអាហារូបត្ថម្ភលើស្ត្រីនិងកុមារ កម្មវិធីប្រយុទ្ធនឹងជំងឺឆ្លង ជំងឺមិន ឆ្លងរ៉ាំរ៉ៃ និងបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈ។ ការពង្រីកការគ្របដណ្តប់នៃសេវាសុខភាព និងអន្តរាគមន៍សុខភាពសាធារណៈ បាន ដើរទន្ទឹមគ្នានឹងការកែលម្អគុណភាពសេវាបង្ការ ពិនិត្យ ព្យាបាលនិងថែទាំឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ សមធម៌ក្នុងការមកទទួល បានសេវាសុខភាព និងក្នុងហិរញ្ញប្បទានសុខាភិបាលត្រូវបានលើកស្ទួយជាបន្តបន្ទាប់ តាមរយៈការគ្របដណ្តប់នៃមូលនិធិសម ធម៌នៅទូទាំងប្រទេសតាំងពីដំណាច់ឆ្នាំ២០១៥ ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រួមជាមួយគោល នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការលើកលែងការបង់ថ្លៃសេវា បានដករបាំងឧបសគ្គភូមិសាស្ត្រផងនិងរបាំងឧបសគ្គហិរញ្ញ វត្ថុផង ពោលគឺផ្តល់ការបង្ការហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុដល់គ្រួសារក្រីក្រ ឲ្យមកប្រើប្រាស់សេវាសុខភាព នៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាល សាធារណៈដោយគ្មានបង់ថ្លៃ នៅពេលមានបញ្ហាសុខភាពប្រដាប់។ ប្រការនេះមិនត្រឹមតែ ជួយលើកកម្ពស់ស្ថានភាពសុខភាព ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែទាំបានការពារប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះ កុំឲ្យធ្លាក់ខ្លួនទៅក្នុងភាព ក្រីក្រ ដោយសារការចំណាយលើការថែទាំសុខភាពផងដែរ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានវិនិយោគយ៉ាងច្រើនលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសុខាភិបាលមានជាអាទិ៍ ការសាងសង់ថ្មី ពង្រីក និងជួស ជុលប៉ុស្តិ៍សុខភាព មណ្ឌលសុខភាព និងមន្ទីរពេទ្យបង្អែក ការផ្គត់ផ្គង់ឱសថបរិក្ខារនិងឧបករណ៍ពេទ្យ បណ្តាញទំនាក់ទំនង ព័ត៌មានវិទ្យា ទូរគមនាគមន៍ និងបច្ចេកវិទ្យា មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងថយន្តគិលានសង្គ្រោះ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពជំនាញ និងពង្រឹងសមត្ថភាពសេវាគាំទ្រសារវន្ត ដូចជាសេវាមន្ទីរពិសោធន៍ សេវាផ្តល់ឈាម ។ល។ ការវិនិ យោគទាំងអស់នេះបានរួមចំណែកយ៉ាងធំធេង ដល់ការលើកកម្ពស់លទ្ធភាពមកទទួល និងប្រើប្រាស់សេវាសុខភាពដោយប្រជា ពលរដ្ឋ ព្រមទាំងកែលម្អគុណភាពនៃការសេវាថែទាំសុខភាព។

ប្រទេសកម្ពុជាបានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លាក្នុងការកាត់បន្ថយមរណភាពមាតាទារក និងកុមារ តាមរយៈការផ្តល់ សេវាពន្យារកំណើត ឬផែនការគ្រួសារ ការរំលូតដោយសុវត្ថិភាព សុខភាពបន្តពូជយុវវ័យ ការថែទាំមុននិងក្រោយសម្រាល ថែទាំ ទារក បង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូន ការផ្តល់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ ការព្យាបាលជំងឺផ្លូវដង្ហើមស្រួច និងជំងឺរាគ្សស លើកុមារ បំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ ការផ្តល់បន្ថែមជីវជាតិអា និងជីវជាតិដែក (អាស៊ីតហ្សូលិក) ។ល។

ទន្ទឹមគ្នានេះ ប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពធំធេងក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺឆ្លង ពិសេសមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ របេង និងគ្រុនចាញ់។ គួរកត់សម្គាល់ថាប្រទេសកម្ពុជា សម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍ទាក់ទងជំងឺឆ្លងពីរទៅបីឆ្នាំ មុនកាលវិភាគកំណត់។ វឌ្ឍនភាពត្រូវបានកត់សម្គាល់ផងដែរក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺតំបន់ត្រូពិក ដូចជាជំងឺជង្គុវព្រូង ជំងឺជើងជុំរី ជាដើម។ ការបង្កើនការវិនិយោគធនធាន ក្នុងការត្រៀមបំប៉នក្នុងការឆ្លើយតបនឹងការផ្ទុះរាតត្បាតតាមតំបន់នៃជំងឺឆ្លង បានរួម ចំណែកដល់ការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធអង្កេតតាមដានជំងឺនិងឆ្លើយតបជំងឺ ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ទីរពិសោធន៍ ការពិនិត្យតាមដាន និងទំនាក់ទំនងសាធារណៈ ការអភិវឌ្ឍច្បាប់និងនីតិក្រមផ្នែកជំងឺឆ្លង មគ្គុទេសក៍ប្រតិបត្តិ ពង្រឹងយន្តការសម្របសម្រួលអន្តរ ក្រសួង និងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសនានាទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងជំងឺឆ្លង។

អន្តរកាលប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាព នៅប្រទេសកម្ពុជា បានបង្ហាញភស្តុតាងច្បាស់ពីសន្ទុះកើនឡើងនៃសន្ទស្សន៍ជំងឺ មិនឆ្លង ជាពិសេសជំងឺទឹកនោមផ្អែម ឡើងសម្ពាធឈាម និងជំងឺមហារីក។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្ហាញពីការតាំងចិត្តរបស់ខ្លួន ក្នុងការដោះស្រាយសន្ទុះនៃបន្ទុកជំងឺមិនឆ្លងនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់បង្ការនិងគ្រប់គ្រងជំងឺមិនឆ្លង២០១៦-២០២០

ចំណាយថវិកាជាតិលើសុខភាពត្រូវបានបង្កើន ហើយប្រសិទ្ធភាពនៃការចំណាយត្រូវបានកែលម្អ តាមរយៈពង្រឹងការ អនុវត្តសកម្មភាពនៃកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងហិរញ្ញប្បទានផ្នែកតាមលទ្ធផលការងារ ដោយផ្សារភ្ជាប់ លទ្ធផលការងារ ទៅនឹងប្រភពហិរញ្ញប្បទាន។ ជោគជ័យនៃការបង្កើនការបង្ការហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ទូទាំងប្រទេសគឺឯកសមោធានកម្មវិធីមូលនិធិសមធម៌ ដែលជាការប្រមូលផ្តុំមូលនិធិជំងឺជំងឺជាងគេសម្រាប់ប្រព័ន្ធសុខាភិបាល។

សមត្ថភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាល នៃគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាល បានកើនឡើងទៅតាមពេលវេលា ទន្ទឹមគ្នានឹងការចាត់ វិធានការនានា ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាល។ មានតម្រូវការចាំបាច់ត្រូវធ្វើស្ថាប័នីយកម្មប្រព័ន្ធទទួលស្គាល់ គ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលសុខាភិបាល ជាពិសេសនៅក្នុងកាលៈទេសៈ ដែលគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលសុខាភិបាលឯកជនបាន កើនកាន់តែច្រើន។

ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ដូចជាការតម្លើងប្រាក់បៀវត្សប្រចាំឆ្នាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការលើកកម្ពស់គុណនេយ្យ ភាព និងការគ្រប់គ្រងមានភាពបន់បែននៃ អង្គការគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈ និង ទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិការពិសេស ការផ្តល់ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្តឆ្នប ។ល។ បានបង្កើនលទ្ធផលការងារបុគ្គលិកឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

អភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ ច្បាប់បញ្ញត្តិ និងនីតិក្រមសុខាភិបាល នៅក្នុងបរិស្ថានឆ្លងវិស័យ ទន្ទឹមគ្នានឹងសមត្ថភាព និយតកម្មបានកើនឡើង ដូចជាការពង្រឹងការអនុវត្តអណត្តិនិយតកម្មរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល និងអភិបាលកិច្ចលើវិស័យ សុខាភិបាលទាំងមូល ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើប្រតិភូកម្មប្រការផ្ទេរមុខងារនិយតកម្ម ទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

សមិទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាពដែលវិស័យសុខាភិបាលសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ក៏ដូចជានៅក្នុងរយៈពេលជាងពីរ ទសវត្សកន្លងមកនេះ គឺអាស្រ័យលើកត្តាគន្លឹះមួយចំនួនដូចជា៖

- ការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកនយោបាយដ៏មោះមុត ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងវិស័យសុខា ភិបាល និងការគាំទ្រដ៏ប្តូរផ្តាច់ក្នុងការសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការ ដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃ និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋ មន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រយ៉ាងស្វិតស្វាញ និងដោយទឹកចិត្តស្មោះសរម្រុងពី **សម្តេចអគ្គិញ្ញាប័ណ្ណិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ឥស្សរៈជនរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិនៃវេទិកាភាពជាអ្នកដឹកនាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ឆ្លើយតប- មេរោគអេដស៍ ជំងឺអេដស៍នៅកម្ពុជា និងជាឥស្សរៈជនរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិនៃផែនការសកម្មភាពរួម របស់អគ្គលេខាធិការអង្គការ សហប្រជាជាតិដើម្បីសុខភាពស្ត្រីនិងកុមារ។

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ បានផ្តល់មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់បន្តការវិនិយោគលើសុខភាពប្រជាជន និងជាឧបករណ៍សម្រាប់អភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស និងកសាងកម្លាំងពលកម្មដែលមានសមត្ថភាពផលិតខ្ពស់។
- ចីរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចបានបង្កើនលំហសារពើពន្ធ ដូចនេះរាជរដ្ឋាភិបាលមានលទ្ធភាពបង្កើនការចំណាយថវិកាជាតិលើការថែទាំសុខភាពប្រជាជន។ កំណើននៃការចំណាយថវិកាជាតិលើការថែទាំសុខភាពបានបន្តផ្តល់កាលានុវត្តភាព ដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលលក្ខណៈលើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវាសុខភាព មានគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ជូនប្រជាពលរដ្ឋ។
- កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បន្តរក្សាភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកា កែលម្អលំហូរចរន្តហិរញ្ញវត្ថុ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពវិភាជន៍ គ្រប់គ្រងចំណាយ និងប្រើប្រាស់ថវិកាដែលមានដើម្បីបង្កើនទិន្នផលនៃការផ្តល់សេវាសុខភាពទាំងបរិមាណ និងគុណភាព។
- កំណែទម្រង់ប្រាក់បៀវត្សរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល មានសង្គតិភាពជាមួយគោលនយោបាយនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។ កំណើនប្រាក់បៀវត្ស និងប្រាក់លាភការផ្សេងៗ មានជាអាទិ៍ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្តធូប សម្រាប់ការសម្រាលមានសុវត្ថិភាពទាំងម្តាយនិងទារក បានផ្តល់នូវការលើកទឹកចិត្តថែមទៀតដល់គ្រូពេទ្យ បុគ្គលិក ឲ្យខិតខំប្រឹងប្រែង យកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់សេវាសុខភាពមានគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពជូនប្រជាពលរដ្ឋ។
- ការខិតខំប្រឹងប្រែង តស៊ូជំនះរាល់ឧបសគ្គ របស់មន្ត្រី បុគ្គលិកសុខាភិបាល គ្រប់ជំនាញ នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងតួនាទីជាមន្ត្រីសាធារណៈ បម្រើសុខភាពប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស បុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាពដែលបាននិងកំពុងបម្រើការងារផ្តល់សេវានៅតាមតំបន់ជនបទ។
- ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រនិងកិច្ចសហការពីរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសហគមន៍និងភាពជាដៃគូជាមួយផ្នែកឯកជន ការគាំទ្រថវិកានិងបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ-អន្តរជាតិនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលព្រមទាំងវឌ្ឍនភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផ្សេងទៀត ដូចជាកំណើនអក្ខរជន ការពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ដូចជាផ្លូវថ្នល់ ទឹកស្អាត អនាម័យ ដែលវឌ្ឍនភាពទាំងនេះ មានផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពលដល់ការផ្តល់សេវាសុខភាព។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាល២០១៦-២០២០ បានកំណត់ចក្ខុវិស័យ **«ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់មានសុខភាព និងសុខមាលភាពកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព»** ជាស្នូលនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យសុខាភិបាល នៅក្នុងបរិស្ថានផ្លាស់ប្តូរនៃនិន្នាការប្រជាសាស្ត្រ អន្តរកាលអើដើម្បីសាស្ត្រ ការគំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខសុខភាពនៃជំងឺឆ្លងនិងបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈផ្សេងទៀត តថភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងបច្ចេកវិទ្យារដ្ឋសាស្ត្រទំនើប និងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលចង់ឲ្យប្រព័ន្ធសុខាភិបាលកាន់តែមានគុណនេយ្យភាពនិងភាពឆ្លើយតប។ ក្នុងន័យនេះ មន្ត្រីបុគ្គលិកសុខភាពគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវប្រែក្លាយចក្ខុវិស័យ ឲ្យទៅជាសកម្មភាព ឬអន្តរាគមន៍ជាក់ស្តែងក្នុងដំណើរឈានជាជំហានៗ ឈានសម្រេចចក្ខុវិស័យខាងលើ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ២០១៤-២០១៨ និងស្របតាមបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍសុខភាពក្នុងក្របខណ្ឌសកលលោក «គោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០» និងក្នុងក្របខណ្ឌតំបន់ «សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន»។

ខ្ញុំសូមកោតសរសើរដោយស្មោះស្ម័គ្រ ចំពោះមន្ត្រីរាជការ-បុគ្គលិកសុខាភិបាលទាំងអស់ ដែលបានខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ពង្រីកការគ្របដណ្តប់នៃសេវាអប់រំសុខភាព ពិនិត្យ-ព្យាបាល និងថែទាំសុខភាពជូនប្រជាជនទូទាំងប្រទេស។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ទាំងផ្នែកបច្ចេកទេសនិងហិរញ្ញវត្ថុពីសំណាក់ដៃគូសុខាភិបាល វិស័យពាក់ព័ន្ធនានា អាជ្ញាធររាជធានីខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ដែលបានសហការនិងគាំទ្រដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពសុខាភិបាល។

ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧